

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **Lapertas, a.s.**, DIČ: CZ27701468
sídlem Vídeňská 183/124, Brno
zastoupen JUDr. Zdeňkou Jedličkovou, advokátkou
sídlem Bašty 413/2, Brno

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2019, čj. 4022/19/5300-21442-711359

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Platebním výměrem ze dne 10. 5. 2017 vyměřil Finanční úřad pro Jihomoravský kraj (dále též „finanční úřad“) žalobci daň z přidané hodnoty za zdaňovací období říjen 2014

ve výši 47 175 Kč, neboť neuznal některé nároky žalobce na odpočet DPH. Konkrétně šlo o pořízení pohonných hmot v průběhu předchozího měsíce od dodavatele CCS Česká společnost pro platební karty, s. r. o. (dále jen „CCS“), pořízení služeb spočívajících v investiční činnosti při rekonstrukci a výstavbě od společnosti RENÉ ZIEMNIOK, s. r. o. (dále jen „René Ziemniok“) a nákup elektronických šipek a stolního fotbalu od společnosti Centralshop, s. r. o. (dále jen „Centralshop“). Důvodem pro neuznání všech nároků bylo to, že žalobce neprokázal použití přijatých zdanitelných plnění v rámci své ekonomické činnosti a nesplnil tak podmínky pro uplatnění a přiznání nároku na odpočet ve smyslu § 72 a § 73 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „zákon o DPH“).

2. Odvolání žalobce proti citovaným rozhodnutí zamítl žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví (dále též „odvolací rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“). Proti němu brojí žalobce u Krajského soudu v Brně žalobou podanou dne 5. 4. 2019.

II. Argumentace žalobce

3. Žalobce navrhuje napadené rozhodnutí zrušit, neboť spočívá na nesprávném zjištění skutečností potřebných pro správu daně a jejich nesprávném hodnocení. Správce daně podle něj vyžaduje nesmyslně podrobné vedení evidence, které nemá pro žalobce z ekonomického hlediska žádný smysl a sloužila by výhradně jen pro potřeby prokázání výdajů v daňovém řízení. Tím žalovaný porušuje zásady přiměřenosti a ekonomie daňového procesu. To vnáší do systému správy daní buď extrémní zatížení (dokumentace veškeré činnosti), nebo extrémní nejistotu (neschopnost správci daně cokoliv prokázat). I zjišťování a prokazování skutečného stavu musí mít a má své meze. Žalovaný se dle žalobce soustřeďuje i na doklady minimálních hodnot, opakovaně vznáší nekonkrétní pochybnosti a požaduje jejich odstranění a předložení dalších a dalších důkazních prostředků.
4. K nákupu pohonných hmot od CCS žalobce uvedl, že knihy jízd vede v rozsahu potřebném pro výkon své podnikatelské činnosti (správa nemovitostí), což nevyžaduje evidovat přesné adresy jednotlivých jízd a detailní důvody cesty. Zaměstnanci využívají vozidla jen na základě pokynu vedoucího zaměstnance a ten také kontroluje splnění zadaného úkolu. Žalovaný naproti tomu vyžaduje absolutně přesné vedení evidencí a z minoritních formálních nesrovnalostí vyvozuje dalekosáhlé závěry. Popírá tak možnost lidské chyby, která by měla být v přiměřeném měřítku akceptovatelná. Poskytnutí služeb od R. Z., stejně jako uhrazení ceny za ně bylo podle žalobce v řízení prokázáno, žalovaný zpochybňuje pouze jejich rozsah. K tomu žalobce navrhl důkaz výsledkem svědka, který ovšem žalovaný zamítl z formálních důvodů, aniž by žalobce vyzval k odstranění vad jeho návrhu. Konečně pokud jde o nákup od Centralshop, žalobce prokázal dodání zboží. I zde nadto navrhl výslech svědka a to, že se jej žalovanému nepodařilo provést, nelze klást žalobci k tíži, neboť v době obchodní transakce nebal dodavatel nekontaktní ani nebyl evidován jako nespolehlivý plátec.

III. Argumentace žalovaného

5. Žalovaný navrhuje podanou žalobou zamítnout, odkazuje na napadené rozhodnutí a argumentuje ke každému žalobnímu bodu. Na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před soudem.

I. Řízení před krajským soudem

6. Ve věci proběhlo dne 18. 2. 2021 na žádost žalobce ústní jednání podle § 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Obě strany při něm setrvaly na svých stanoviscích a žádné důkazy nad rámec správního spisu nenavrhly.

II. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba **není důvodná**.
8. Na úvod je vhodné připomenout, že zdejší soud se již věcně zabýval pěti žalobami, jež se týkaly žalobcových odpočtů DPH za jiná zdaňovací období. Soud ve všech případech žalobu zamítl, neboť se neztotožnil s žalobcovými námitkami proti postupu a závěrům daňové správy (srov. rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 26. 9. 2019 č. j. 30 Af 64/2017 - 61, ze dne 20. 11. 2019, č. j. 30 Af 74/2017 - 56, ze dne 16. 12. 2020, č. j. 30 Af 66/2018 - 57, ze dne 28. 1. 2021, č. j. 30 Af 99/2018 - 44 a ze dne 7. 1. 2021 ve věci sp. zn. 30 Af 113/2018). Tak je tomu i v tomto případě, ostatně i žalobní argumentace je zčásti obdobná.
9. Nejdříve se soud vyjádří k otázce přijatého zdanitelného plnění – pohonných hmot od dodavatele CCS. Žalobce uplatnil nárok na odpočet daně, přičemž předložil knihy jízd jednotlivých vozidel za měsíc září 2014. Pochybnosti finančního úřadu o skutečném účelu jednotlivých jízd vyvolala obecnost údajů v těchto knihách vedených (např. „návštěva právníka“ či „jednání s klientem“) i jejich rozpor se skutečnostmi finančnímu úřadu známými z jeho úřední činnosti (cesta k blíže neurčenému daňovému poradci dne 23. 9. 2014, když v té době se jeden žalobcův daňový poradce účastnil jednání na finančním úřadu a druhý vůči němu fakturoval poradenskou činnost již dne 4. 9. 2014). Ověření skutečné délky cest pak znemožňoval fakt, že namísto konkrétních adres žalobce eviduje v knihách jízd pouze názvy obcí, přičemž jízdy po Brně jsou evidovány jako Brno-Brno. Čerpání pohonných hmot žalobce neevidoval vůbec. Vzniklé pochybnosti, jež pramenily i z rozporů zjištěných dalšími daňovými kontrolami v knihách jízd žalobce za jiné měsíce téhož roku, posílilo i místní šetření provedené u žalobce dne 10. 11. 2014, kdy finanční úřad zjistil, že stavy tachometrů vozidel neodpovídají údajům uvedeným v předložených knihách jízd, přičemž rozdíl činil v některých případech i 100 km. Proto finanční úřad knihy jízd za dostatečný důkaz nepovažoval a vyzval žalobce výzvou ze dne 7. 6. 2016 k doložení dalších důkazů k prokázání, že předmětná plnění použil pro svou ekonomickou činnost. Žalobce však na výzvu nereagoval a žádné další důkazy nepředložil (např. cestovní příkazy či příkazy k jízdě).
10. Za takové situace nelze přisvědčit žalobci, že by požadavky žalovaného či finančního úřadu na vedení evidence byly jakkoli přehnané. Nelze přehlédnout, že žalobce v knize jízd používá vždy velmi obecný důvod jízdy a obecné označení cíle cesty, přičemž ani při této obecnosti není schopen dodržet souladnost vykazovaných údajů se skutečností. Žalovaný a finanční úřad jednoznačně prokázali existenci vážných a důvodných pochybností o použití předmětných přijatých zdanitelných plnění k ekonomické činnosti žalobce podle § 92 odst. 5 písm. c) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád.
11. Plnění od dodavatele R. Z. mělo spočívat v investiční činnosti při rekonstrukci a výstavbě. Žalobce je v rámci finanční kontroly doložil kromě daňového dokladu již jen likvidačním listem faktury přijaté. Z předložených listin nebylo zřejmé, jakou povahu a rozsah měly mít poskytnuté služby, k jakému stavebnímu objektu či objektům se měly vztahovat, ani

za jakých cenových podmínek je měl dodavatel poskytnout. Tyto skutečnosti neobjasnilo ani vyjádření samotného dodavatele, který na výzvu finančního úřadu pouze sdělil, že kontroloval objednávky, protokoly a doklady k provedeným stavební pracím a jejich rozsah a kvalitu, přitom však nevykonával stavební dozor. Ze stavebních objektů, kterých se měla jeho činnost týkat, specifikoval dodavatel pouze dva, na nichž údajně prováděl činnost nejčastěji (a to ještě jen pomocí názvů ulic, na nichž se nacházejí). Z jeho vyjádření však vyplynulo, že měl své služby poskytovat zároveň i vlastníkově těchto nemovitostí – společnosti personálně propojené se žalobcem. Za těchto okolností, i když bylo v řízení bankovním výpisem z účtu dodavatele prokázáno, že žalobce mu příslušnou částku uhradil, přetrvávaly pochybnosti správce daně o tom, v jakém rozsahu se zdanitelné plnění opravdu uskutečnilo a zda souviselo s ekonomickou činností žalobce. Ani v tomto případě žalobce vzniklé pochybnosti nijak nevyvrátil. Navrhl pouze výslech pana R. Z., aniž by však uvedl, co jím hodlá prokazovat, přičemž nyní se odpovědnost za tento stav snaží přenést na finanční správu, ačkoliv jde primárně o povinnost navrhovatele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2008, č. j. 8 Afs 70/2007 - 102). Finanční úřad nadto ve zprávě o daňové kontrole vysvětlil, že by výslech nebyl účelný, jelikož R. Z. podle svého vyjádření předal veškeré zbývající doklady žalobci (jím odsouhlasené a podepsané objednávky, dodací listy a předávací protokoly) a nemá dokonce ani povědomí o tom, pro kterou z několika společností personálně propojených se žalobcem v danou chvíli pracoval, natožpak o tom, zda odběratel využil jeho služby pro svá zdanitelná plnění.

12. Konečně pokud jde o nákup zboží od dodavatele Centralshop, žalobce předložil v rámci finanční kontroly fotografie pořízeného zboží (které podle svého nijak nedoloženého tvrzení v roce 2016 zase prodal), protokol o zařazení majetku, předávací protokol a fakturu. Na ní se ovšem za dodavatele vyskytují dva podpisy, každý jiný. Platba měla proběhnout v hotovosti, žádný doklad o ní však žalobce nepředložil (např. výdajový pokladní doklad či stvrzenku). Vedle toho bylo finančnímu úřadu známo, že společnost Centralshop je dlouhodobě nekontaktní, neplní své zákonné povinnosti, nepodává daňová přiznání a na adrese sídla se nevyskytuje. Všechny tyto skutečnosti v něm vyvolaly důvodné pochybnosti o tom, zda deklarované plnění skutečně proběhlo, proto vyzval žalobce dne 7. 6. 2016, aby mu objasnil, jak navázal obchodní spolupráci s dodavatelem, jak prověřoval jeho obchodní a daňovou spolehlivost a aby prokázal, že k přijetí tvrzeného plnění fakticky došlo, za jakých platebních a dodacích podmínek a že je použil ke své ekonomické činnosti. Žalobce vysvětlení neposkytl a požadované skutečnosti nedoložil (srov. k obdobnému případu s tímž nekontaktním dodavatelem rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2020, č. j. 1 Afs 400/2019 - 26). Provést výslech bývalého jednatele společnosti Centralshop se nepodařilo, neboť počáteční komunikaci s finančním úřadem později přerušil, na předvolání se nedostavoval a Policii České republiky se jej nepodařilo předvést. Tím správce daně vyčerpал své možnosti, jak zajistit výslech tohoto svědka, a naplnil tak požadavky, které na něj lze v souvislosti se zajištěním důkazního prostředku oprávněně klást (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2011, č. j. 5 Afs 6/2010 - 101). Vzhledem k důvodným pochybnostem, které projevil správce daně ohledně uskutečnění deklarovaného plnění, jde proto o vzniklá „důkazní nouze“ podle názoru krajského soudu zcela k tíži žalobce. Platí to tím spíše, že žalobce sám byl podle všeho s tímto svědkem během daňového řízení v kontaktu (srov. str. 18 zprávy o daňové kontrole).

13. Soud nepřisvědčil souhrnné námitce žalobce, že žalovaný opakovaně vznáší nekonkrétní pochybnosti a požaduje jejich odstranění. Po přezkoumání věci je zřejmé, že finanční úřad a žalovaný vyjadřovali konkrétní pochybnosti ke konkrétním plněním. Žalobce v mnoha případech na výzvy k prokázání skutečností ani nereagoval. Soud neshledal v postupu žalovaného ani porušení zásady přiměřenosti. Žalobce si tuto zásadu mylně vykládá tak, že finanční úřad má v souladu s touto zásadou přecházet rozpory v daňových evidencích a nepodrobovat doložené daňové doklady podrobné analýze. Tak tomu ovšem není.
14. Na závěr soud shrnuje, že prokazování nároku na odpočet daně má vždy dvě roviny. V první řadě rovinu formální, v rámci které se předkládají příslušné daňové doklady. V druhé řadě pak rovinu materiální či skutkovou, která se týká uskutečnění tvrzeného daňového plnění. Aby mohl být nárok na odpočet daně přiznán, je nutné kromě předložení daňových dokladů také vyvrátit pochybnosti správce daně (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2005, č. j. 5 Afs 188/2004 - 63, a ze dne 14. 8. 2014, č. j. 2 Afs 86/2014 - 62). Na základě všeho výše uvedeného soud uzavírá, že žalobce neunesl důkazní břemeno ke všem výše uvedeným zdanitelným plněním a neprokázal, že předmětná plnění použil v rámci své ekonomické činnosti, resp. neprokázal, že se uskutečnila v souladu s předloženými daňovými doklady. Žalovaný tak správně dospěl k závěru, že žalobce nesplnil podmínku pro oprávněné uplatnění nároku na odpočet daně z přidané hodnoty podle § 72 zákona o DPH.

III. Náklady řízení

15. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nleze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 18. 2. 2020

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu